

VALTIONEUVOSTON TUTKIMUS-, ENNAKOINTI- JA ARVIOINTITOIMINTAA KOORDINOIVAN TYÖRYHMÄN ASETTAMINEN

Asettaminen

Valtioneuvoston kanslia on tänään asettanut työryhmän koordinoimaan valtioneuvoston tutkimus-, ennakointi- ja arviointitoimintaa.

Toimikausi

Valtioneuvoston tutkimus-, ennakointi-, arviointi- ja selvitystoimintaa koordinoiva työryhmä (jatkossa TEA-työryhmä) asetetaan 23.5.2014 alkaen toistaiseksi, kuitenkin niin, että toimikauden jatkumista arvioidaan valtioneuvoston kanslian toimesta vuosittain.

Tausta

Valtioneuvosto hyväksyi 5. syyskuuta yleisistunnossaan tutkimuslaitosten ja tutkimusrahoituksen kokonaisuudistusta koskevan periaatepäätöksen. Siinä todetaan, että yhteiskuntapolitiikan valmistelun, päätöksenteon ja toimeenpanon tulisi perustua tutkituun tietoon. Yhteiskunnan kehityksen jatkuvuutta tuetaan varmistamalla, että saadut kokemukset ja vaikuttavuustieto ohjaavat päätöksentekoa pitkäjänteisesti. Tavoitteen toteuttamiseksi tarvitaan systemaattinen toimintamalli, jolla varmistetaan vahva ja horisontaalinen tietopohja yhteiskunnallisen päätöksenteon ja toiminnan tueksi.

Uudistuksen myötä valtioneuvoston ja sen ministeriöiden päätöksentekoa tukevaa tutkimus- ja selvitystoimintaa vahvistetaan kokoamalla tutkimusrahoitusta käytettäväksi valtioneuvoston tekemien linjausten mukaisesti. Tätä tarkoitusta varten perustetaan strategisen tutkimuksen rahoitusväline, johon kootaan yhteiskuntapolitiikkaa sekä yhteiskunnan toimintoja ja palveluja tukeva kilpailtu tutkimusrahoitus siten, että strategiseen tutkimusrahoitukseen on vuonna 2017 käytettävissä 57 miljoonaa euroa. Rahoitusta kohdennetaan tutkimukseen, jonka tarkoituksena on etsiä ratkaisuja merkittäviin yhteiskunnan haasteisiin ja joka palvelee esimerkiksi elinkeinoelämän uudistamista ja kilpailukykyä, sekä työelämän ja julkisen sektorin kehittämistä. Tämä mahdollistaa tutkimuksen suuntaamisen tutkimuksen katvealueille ja niille tutkimuksen osa-alueille, joilla ei ole tutkimuslaitostoimintaa.

Valtioneuvoston yleisistunto ohjaa päätöksellään strategisesti suunnattua tutkimusta määrittäen tutkimuksen keskeisimmät teema-alueet ja painopisteet, sekä tarvittaessa rahoituksen suuntaamisen määriteltyjen painopisteiden välillä. Päätökseen ei sisällytetä, eikä strategisen tutkimuksen neuvosto rahoita, lyhytkestoisia selvitys-, seuranta- ja arviointitarpeita. Strategisen tutkimuksen neuvosto tekee aloitteen keskeisimmistä teema-alueista ja painopisteistä. Valtioneuvoston päätös valmistellaan valtioneuvoston kanslian koordinoimana yhteistoiminnassa eri ministeriöiden kanssa. Päätöksen valmistelussa kuullaan tutkimusasiantuntijoita sekä tutkimus- ja innovaationeuvostoa. Valtioneuvosto tai sen ministeriöt eivät osallistu rahoituksen osoittamiseen yksittäisille tutkimushankkeille tai -ohjelmille. Perustettava strategisen tutkimuksen neuvosto vastaa itsenäisesti strategisesta tutkimuksesta ja sen järjestämisestä, hallinnosta sekä rahoituksen suuntaamisesta.

Uudistuksella myös vahvistetaan valtioneuvoston yhteiskunnallista päätöksentekoa tukevaa tutkimus- ja selvitystoimintaa kokoamalla valtioneuvoston ja sen ministeriöiden käytettäväksi rahoitusta valtion tutkimuslaitosten budjettirahoitteisista tutkimusmäärärahoista asteittain vuosina 2014–2016 siten, että valtioneuvoston ja sen ministeriöiden välittömien tietotarpeiden tutkimus-, arviointi- ja selvitystoimintaan on vuonna 2014 käytössä 5 M€, 2015 6,4 M€ ja 2016 11,4 M€ sitomattomia tutkimusvaroja.

Määrärahat ovat valtioneuvoston yhteisessä käytössä ja niitä osoitetaan yhteisiin horisontaalisiin hankkeisiin sekä ministeriöiden hallinnonalakohtaisiin päätöksentekoa tukeviin tutkimus- ja selvityshankkeisiin. Hankkeita suunnitellaan ja koordinoidaan valtioneuvoston päätöksentekoa tukevalla selvitys- ja tutkimussuunnitelmalla, jonka valmistelusta vastaa valtioneuvoston kanslian johdolla valtioneuvoston yhteinen tutkimuksen tilaajaryhmä, johon kuuluu asiantuntijoita kaikilta hallinnonaloilta. Suunnitelman vahvistaa valtioneuvoston yleisistunto.

Tavoite ja tehtävät

Työryhmän työn tavoitteena on vahvistaa horisontaalista tutkimus-, ennakointi- ja arviointitoiminnan ohjausta, parantaa päätöksenteon tietopohjaa sekä kehittää toimintatapoja tutkimus-, ennakointi- ja arviointitiedon välittämiseen päätöksentekijöille ja yhteiskuntaan. Työryhmä toimii valtioneuvoston periaatepäätöksen valtion tutkimuslaitosten ja tutkimusrahoituksen kokonaisuudistukseksi mukaisena valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteisen selvitys- ja tutkimustoiminnan tilaajaryhmänä sekä ministeriöiden välisenä tutkimus-, ennakointi- ja arviointitiedon välittäjänä ja yhteydenpidon foorumina.

Työryhmän tehtävänä on:

- tehdä vuosittain valtioneuvoston kanslialle esitys valtioneuvoston päätöksentekoa tukevaksi selvitys- ja tutkimussuunnitelmaksi;
- koordinoida ja seurata selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa ja tavoitteiden toteutumista valtioneuvoston kanslian 15.5.2014 antaman määräyksen VNK/340/31/2014 mukaisesti;
- koordinoida tutkimus- ja innovaationeuvostoa kuullen strategisen tutkimuksen neuvoston aloitteen pohjalta valtioneuvostolle vuosittain esiteltäväksi päätösesitys strategisen tutkimuksen teema-alueiksi ja painopisteiteiksi;

- huolehtia hallituskausittain tehtävästä toimintaympäristökuvauksen laadinnan koordinaatiosta ministeriöiden tulevaisuuskatsausten pohjaksi; sekä
- edistää muulla tavoin tutkimus-, arviointi- ja ennakointitiedon sekä julkisten tietovarantojen hyödynnettävyyttä poliittisessa päätöksenteossa.

Organisointi

Puheenjohtaja

valtiosihteeri Olli-Pekka Heinonen
valtioneuvoston kanslia

Varapuheenjohtaja

Määritetään jäsenistön keskuudesta myöhemmin.

Jäsenet

ohjelmaneuvo Sirpa Kekkonen
valtioneuvoston kanslia

suunnittelu- ja tutkimuspäällikkö Antti Kaski
ulkoasiainministeriö

neuvotteleva virkamies Aarne Kinnunen
oikeusministeriö

kehittämisenneuvos Harri Martikainen
sisäministeriö

neuvotteleva virkamies Marikaisa Tiilikainen
puolustusministeriö

finanssineuvos Tuulia Hakola-Uusitalo
valtiovarainministeriö

neuvotteleva virkamies Ilkka Turunen
opetus- ja kulttuuriministeriö

tutkimusjohtaja Mikko Peltonen
maa- ja metsätalousministeriö

liikenneneuvos Juhani Damski
liikenne- ja viestintäministeriö

osastopäällikkö, ylijohtaja Markku Wallin
työ- ja elinkeinoministeriö

johtaja Raija Volk
sosiaali- ja terveysministeriö

tutkimusjohtaja Laura Höijer
ympäristöministeriö

Sihteerit

pääsihteeri, projektipäällikkö Sari Löytökorpi
valtioneuvoston kanslia

asiantuntijasihteeri, johtava erityisasiantuntija Ulla Rosenström
valtioneuvoston kanslia

Sihteeristöä voidaan täydentää myöhemmin valtioneuvoston kanslian päätöksellä.

Työryhmä toimii yhteistyössä muiden tutkimus-, ennakointi- ja arviointitietoa hyödyntävien, rahoittavien ja tuottavien tahojen kanssa. Työryhmä kuulee asiantuntijoita ja järjestää tarpeellisia kuulemis- ja muita tilaisuuksia työskentelynsä tueksi ja keskustelun edistämiseksi.

Valtioneuvoston kanslian päätöksellä voidaan tarvittaessa erikseen asettaa tutkimus-, arviointi- ja ennakointitehtävien valmisteluun alatyöryhmiä.

Kustannukset ja yleiset määräykset

Valtioneuvoston tutkimus-, ennakointi- ja arviointitoimintaa koordinoivan työryhmän työ tehdään virkatyönä. Kokouspalkkioita ei makseta. Kukin ministeriö vastaa edustajiensa matka- ja muista kustannuksista.

Työryhmän työskentelyyn liittyvistä asiantuntijapalveluista, tilattavista erillisselvityksistä, tietoaaineistoista, julkaisuista sekä tilaisuuksista ja muista kustannuksista aiheutavista toimenpiteistä on tehtävä etukäteen erilliset valtioneuvoston kanslian päätökset.

Alivaltiosihteeri

Timo Lankinen

Yksikön päällikkö

Taina Kulmala

Jakelu

puheenjohtaja
jäsenet
sihteerit

Tiedoksi

kansliapäälliköt
ministeriöt
VNK kirjaamo
HARE